

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗЛОЧИННОСТІ ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. В. СТАШИСА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

Затверджено

Вченою радою Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України (протокол № 4 від 17 квітня 2019 р.) зі змінами (протокол № 1 від 26 січня 2022 р., протокол № 1 від 31 січня 2024; протокол № 4 від 30.04.2025)

Введено в дію

директором Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України (наказ від 22 квітня 2019 р. № 113^а)

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА НАУКОВОГО

СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК

У НАУКОВО-ДОСЛІДНОМУ ІНСТИТУТІ

ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ ЗЛОЧИННОСТІ

ІМЕНІ АКАДЕМІКА В. В. СТАШИСА

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

Харків-2025

I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення визначає порядок підготовки здобувачів наукових ступенів доктора філософії та доктора наук у Науково-дослідному інституті вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України (далі – Інститут).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII, «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261, постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44, наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право» для третього (освітньо-наукового рівня вищої освіти) від 31.07.2023 р. № 924.

1.3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється в аспірантурі Інституту за очною (денною, вечірньою), заочною формами навчання або поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову діяльність за основним місцем роботи в Інституті).

Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється в докторантурі Інституту за очною (денною) формою навчання або шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту.

1.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» (згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей, затверджених постановою

Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266) у межах ліцензованого обсягу в аспірантурі Інституту за очною й заочною формами навчання та поза аспірантурою. Пріоритетними напрямками підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є: кримінальне право, кримінологія, кримінально-виконавче право, кримінальний процес, криміналістика.

Докторантура в Інституті відкривається в порядку, передбаченому п. 6.1. цього Положення.

1.5. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми здобуття освіти або поза аспірантурою становить чотири роки, а підготовки доктора наук у докторантурі – два роки.

1.6. Для врегулювання відносин між Інститутом та аспірантом / здобувачем наукового ступеня доктора філософії / докторантом укладається договір про підготовку аспіранта / здобувача / докторанта.

1.7. Підготовка осіб в аспірантурі та докторантурі Інституту може здійснюватися:

– за рахунок видатків державного бюджету (державне замовлення) та за рахунок видатків місцевих бюджетів (регіональне замовлення) за умови наявності таких коштів;

– за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав Інститут на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або здобувачів наукового ступеня доктора наук).

Підготовка осіб, які прикріплені до Інституту для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюються за кошти Інституту.

1.8. Провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюється Інститутом на підставі отриманої ліцензії. До загального ліцензованого обсягу зараховуються особи, які здобувають ступінь вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним (регіональним) замовленням здійснюється виключно в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) формою здобуття освіти. Для отримання державного (регіонального) замовлення на підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі Інститут може брати участь у конкурсі на розміщення державного (регіонального) замовлення.

1.9. Підготовка аспірантів в Інституті здійснюється в межах ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії Інституту, за якою він провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Вартість такої підготовки визначається кошторисом, затвердженим директором Інституту.

1.10. Підготовка аспірантів (докторантів) поза державним замовленням здійснюється на договірних засадах між Інститутом та особами, що зараховані до аспірантури (докторантури), або установами, організаціями чи підприємствами, що направили їх на навчання, якими передбачається повне відшкодування витрат на їх підготовку.

1.11. Оплата за навчання в аспірантурі та докторантурі за кошти юридичних та фізичних осіб вноситься щорічно до початку поточного навчального року. За бажанням аспіранта (докторанта) йому може бути надана можливість щомісячної (щоквартальної або посеместрової) оплати за навчання в аспірантурі (докторантурі). У такому випадку аспірант (докторант) подає на ім'я директора відповідну заяву та графік оплати за навчання, на підставі яких між Інститутом та аспірантом (докторантом) може укладатися додаткова угода про оплату навчання у розстрочку.

1.12. Підставами для відрахування аспірантів, здобувачів ступеня доктора філософії поза аспірантурою, докторантів можуть бути:

– невиконання індивідуального навчального плану (для аспірантів, здобувачів ступеня доктора філософії поза аспірантурою) або індивідуального плану наукової роботи (для докторантів), зокрема

порушення строків їх виконання без поважних причин, передбачених законодавством;

- порушення академічної доброчесності;
- порушення умов договору (у т.ч. порушення правил внутрішнього трудового розпорядку або несплата коштів за навчання). У разі несплати коштів за навчання аспіранти, докторанти, які навчаються за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб, відраховуються з аспірантури (докторантури) у випадку виникнення заборгованості у розмірі, що сукупно складає суму виплат за три місяці відповідних платежів.

1.13. Рішення про відрахування аспіранта, здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою, докторанта приймає вчена рада Інституту за поданням наукового керівника / наукового консультанта за підписом заступника директора з наукової роботи, а у випадку несплати коштів за навчання, що спричинило виникнення заборгованості у розмірі, що сукупно складає суму виплат за три місяці відповідних платежів, – також за поданням головного бухгалтера. На підставі рішення вченої ради про відрахування аспіранта, здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою, докторанта директор Інституту видає відповідний наказ.

1.14. Відповідальність за рівень організації підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та наукового ступеня та доктора наук в Інституті покладається на директора Інституту.

Координацію діяльності структурних підрозділів, в яких здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та наукового ступеня доктора наук в Інституті, покладено на інспектора з аспірантури.

II

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ

2.1. Аспіранти, здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою та докторанти користуються правами здобувачів вищої освіти,

визначеними Законами України “Про вищу освіту” 01.07.2014 р. № 1556-VII, іншими законами та нормативно-правовими актами, а також цим Положенням. З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти і докторанти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у закладах вищої освіти (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;

- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта), для аспірантів та здобувачів наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою – на чіткий розподіл обов’язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою Інституту двох керівників;

- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;

- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579;

- академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства;

- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства;

- участь у науковій діяльності відповідного наукового структурного підрозділу та Інституту в цілому;

- отримання державної стипендії встановленого розміру у разі зарахування на очну форму навчання в аспірантурі за державним замовленням;

- переривання навчання з поважних причин із подальшим його продовженням. Тривалість і кількість переривань навчання, а також поважність причин визначаються вченою радою Інституту;

- щорічні канікули тривалістю до двох календарних місяців, які включаються до загального терміну навчання;

- працевлаштування згідно з типовою угодою у разі зарахування на навчання за державним замовленням;

- брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій;

- та ін.

Випускникам аспірантури, докторантури час навчання в аспірантурі чи докторантурі за денною (очною) формою навчання зараховується до стажу наукової роботи.

2.2. Здобувачі можуть брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

2.3. Здобувачі можуть бути направлені на стажування до провідних вітчизняних і закордонних наукових центрів. Витрати, пов'язані з їх відрядженням, проводяться згідно із законодавством України.

2.4. Аспірант або докторант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з аспірантури або докторантури з дати набрання чинності наказом директора Інституту про видачу диплома доктора філософії або після набрання чинності наказом МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу на відповідний рік підготовки.

2.5. Аспіранти, здобувачі наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою і докторанти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України "Про вищу освіту", іншими законами та нормативно-правовими актами, а також цим Положенням. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти,

здобувачі наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою і докторанти також зобов'язані:

- дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього розпорядку Інституту;

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених Інститутом;

- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

- виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданні структурного підрозділу, який уповноважений для цього вченою радою Інституту;

- подати до спеціалізованої вченої ради свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для аспірантів та здобувачів наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою) / у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів).

2.6. Покладення на аспіранта чи докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової програми або підготовку в докторантурі, в Інституті забороняється.

2.7. Учений, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове консультування (керівництво) не більше п'яти здобувачів, у тому числі не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора наук.

Учений, який є доктором філософії (кандидатом наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше трьох здобувачів ступеня доктора філософії.

III

ПРОЦЕДУРА ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

3.1. Вступ до Інституту з метою підготовки в аспірантурі здійснюється на конкурсній основі відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261, умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України (далі – МОН), та визначається цим Положенням, Положенням про Приймальну комісію Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, затвердженим постановою вченої ради Інституту № 12/1 від 26 грудня 2019 р., Правилами прийому до аспірантури Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України на відповідний рік та Положенням про Апеляційну комісію Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.

3.2. Інститут розміщує на власному вебсайті оголошення про конкурсний прийом до аспірантури не пізніше ніж за 3 місяці до початку прийому із зазначенням наукової спеціальності, термінів та умов прийому, переліку необхідних документів та ін.

3.3. Особи, які вступають на конкурсній основі до аспірантури Інституту, повинні мати освітній ступінь магістра зі спеціальності, передбаченої відповідним стандартом вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

3.4. Вступники до аспірантури подають на ім'я директора Інституту всі необхідні для вступу документи згідно з Правилами прийому до аспірантури

Інституту на відповідний рік у строки, визначені такими Правилами прийому.

3.5. Вступник до аспірантури, який подає диплом, що є еквівалентним диплому магістра і виданий іноземним закладом вищої освіти, проходить вступні випробування нарівні з іншими особами. Визнання диплома, виданого іноземним закладом вищої освіти, здійснюється відповідно до законодавства протягом чотирьох місяців після зарахування вступника.

3.6. Для проведення прийому до аспірантури створюється приймальна комісія. Директор Інституту є головою комісії за посадою та призначає її членів. Заступник директора з наукової роботи є заступником голови приймальної комісії за посадою.

3.7. В останній день прийому документів приймальна комісія на засіданні розглядає всі подані кандидатами в аспіранти документи та приймає рішення щодо допуску таких осіб до вступних іспитів.

3.8. Прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється за результатами вступних випробувань, визначених у постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 та Правилах прийому до аспірантури Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України на відповідний рік.

Вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної експертизи.

Оцінювання знань вступника до аспірантури та вага бала з кожного вступного випробування під час підрахування результатів конкурсу визначається в Правилах прийому до аспірантури Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України на відповідний рік.

3.9. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Інституту протягом одного календарного року.

3.10. За результатами проведення вступних випробувань приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому до аспірантури Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом директора Інституту, який оприлюднюється в установленому порядку. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Рішення приймальної комісії про зарахування може бути скасовано приймальною комісією у разі подання вступником недостовірних персональних даних, відомостей про здобуту раніше освіти тощо.

3.11. Для розгляду апеляцій вступників до аспірантури щодо балів, отриманих на вступних випробуваннях (вступних іспитах та фахових випробуваннях), що проводяться Інститутом, наказом директора в Інституті створюється Апеляційна комісія аспірантури (далі – Апеляційна комісія). Діяльність Апеляційної комісії регламентується Положенням про Апеляційну комісію аспірантури Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.

3.12. Особа, зарахована до аспірантури, подає до Інституту трудову книжку (за наявності) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до очної аспірантури перед початком навчання в аспірантурі.

IV

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПРАНТУРІ

4.1. Аспіранту протягом місяця з дати наказу директора Інституту про зарахування рішенням Вченої ради Інституту призначається науковий керівник із числа наукових працівників Інституту, які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію.

Науковий керівник здійснює наукове керівництво за науковою роботою аспіранта, проведенням його власного наукового дослідження, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень здобувача, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи і відповідає перед вченою радою Інституту за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених Інститутом для наукових працівників у межах основного навантаження.

Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукові керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

4.2. З метою забезпечення ефективної підготовки здобувача науковий керівник може бути змінений, зокрема у разі:

- припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;
- неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;
- невиконання своїх обов'язків, визначених п. 4.1 цього Положення;

- відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;
- прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та/або атестації наукових кадрів;
- притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;
- спільного бажання наукового керівника і здобувача;
- в інших випадках, передбачених законодавством.

4.3. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті передбачає проходження особами освітньо-наукової програми (далі також – програми) за спеціальністю 081 «Право» (при здобуванні ступеня доктора філософії) – єдиного комплексу освітніх (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо) та наукових (проведення наукового дослідження, написання наукових публікацій, виступи на конференціях тощо) компонентів, спрямованих на досягнення передбачених нею програмою результатів навчання, підготовки та публічного захисту дисертації, що дає право на отримання освітньої кваліфікації доктора філософії з права. Програма відповідає стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для третього (освітньо-наукового рівня вищої освіти), затвердженому наказом МОН від 31.07.2023 р. № 924.

Освітньо-наукова програма Інституту складається з освітньої та наукової складових.

Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та містить інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Загальний обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми Інституту складає 45 кредитів ЄКТС.

Освітньо-наукова програма є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової

роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування особи для підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний навчальний план повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків кількості кредитів освітньої компоненти ЄКТС. Аспірант може змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою.

Вивчення аспірантами освітніх компонентів може здійснюватися на базі Інституту, а також у межах реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів.

Протягом дії правового режиму воєнного стану в Україні до індивідуального навчального плану аспіранта (ад'юнкта) третього року підготовки денної форми здобуття освіти включається єдиний державний залік з української та іноземної мов для академічних цілей як обов'язковий підсумковий контроль з використанням організаційно-технологічних процесів зовнішнього незалежного оцінювання, який проводиться в порядку, визначеному МОН.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою Інституту.

Наукова складова освітньо-наукової програми є її невід'ємною частиною, що реалізується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта та передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до вимог згідно із законодавством.

Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи та тема дисертації погоджуються здобувачем з його науковим керівником (керівниками) і після обговорення відповідним структурним підрозділом Інституту затверджуються вченою радою Інституту протягом двох місяців з дня зарахування здобувача для підготовки в аспірантурі. У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та затверджена у новій редакції після обговорення відповідним структурним підрозділом Інституту.

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

4.4. Інститут в установленому ним порядку може прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в іншому закладі компетентностей, здобутих результатів навчання, кредитів ЄКТС, передбачених освітньо-науковою програмою, та визначити академічну різницю (у разі потреби).

4.5. Аспіранти можуть бути переведені до іншого закладу:

1) на навчання за державним або регіональним замовленням, якщо вони навчаються у закладі за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;

2) на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, якщо вони навчаються в Інституті за державним або регіональним замовленням;

3) на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності, що є реалізацією їх права обирати види, напрями і

засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей.

Аспіранти, підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного (регіонального) замовлення за умови наявності вакантних місць.

У разі відсутності таких місць аспіранти за їх згодою можуть бути переведені на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

Переведення аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу.

На першому році навчання переведення аспірантів забороняється.

4.6. Якщо Інститут не отримав сертифіката про акредитацію освітньо-наукової програми або строк дії сертифіката про акредитацію його програми закінчився, переведення здобувачів до іншого закладу, в якому відповідна освітньо-наукова програма акредитована, здійснюється відповідно до законодавства.

4.7. Аспірант працює за індивідуальним планом роботи, двічі на рік доповідає про його виконання. Звітування аспіранта відбувається у три етапи. Першим етапом є доповідь про виконання індивідуального плану на засіданні структурного підрозділу, за яким його закріплено. Після прийняття звіту на структурному підрозділі аспірант у триденний строк подає відомості про результати його звітування інспектору з аспірантури. Наступним етапом є звітування аспірантів відповідно до плану-графіка, який надається інспектору з аспірантури та затверджується директором Інституту не пізніше, ніж за два тижні до початку звітування. Відповідно до плану-графіка аспіранти звітують перед фаховою комісією Інституту. Не пізніше, ніж за три дні до засідання фахової комісії, аспірант подає інспектору з аспірантури такі документи: звіт, картку звітування аспіранта, витяг із засідання структурного підрозділу, за яким закріплено аспіранта.

Аспірант зобов'язаний бути присутнім на засіданні вказаної комісії особисто. Звіти аспірантів не підлягають розгляду заочно. За підсумками розгляду звітів фахова комісія виносить одне з таких рішень: «звіт прийняти без зауважень» / «звіт прийняти із констатацією відставань від виконання індивідуального (навчального, наукового чи обох із вказаних) плану» / «звіт прийняти із констатацією значних відставань від виконання індивідуального (навчального, наукового чи обох із вказаних) плану» / «звіт не прийнято через констатацію невиконання індивідуального плану аспіранта».

Третім етапом є затвердження результатів звітування аспірантів на засіданні вченої ради Інституту.

За результатами звітування в кінці навчального року відповідним наказом директора Інституту аспірант переводиться на наступний рік навчання або відраховується з аспірантури.

4.8. Вчена рада Інституту не менш як один раз на рік розглядає питання щодо підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів та має право усувати від наукового керівництва осіб, які не забезпечують своєчасної та якісної підготовки аспірантів.

4.9. Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

- 1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;

- 2) звертається до структурного підрозділу Інституту, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії),

в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

4.10. З метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні базового структурного підрозділу Інституту, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача. Результати обговорення та проведення презентації відображаються у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який підписується головуючим на засіданні структурного підрозділу Інституту. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надається здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до структурного підрозділу Інституту не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення нормативного строку навчання з письмовою заявою про отримання такого висновку після доопрацювання дисертації або на поновлення в Інституті для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрахування.

4.11. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до вченої ради Інституту, з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

Утворення разової спеціалізованої вченої ради в Інституті та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до законодавства, що регулює присудження ступеня доктора філософії.

4.12. Підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

4.13. Підстави для відрахування аспіранта та процедура відрахування передбачені в пунктах 1.12 та 1.13 цього Положення.

4.14. Особа, яка була відрахована із Інституту у зв'язку із завершенням навчання за відповідною освітньо-науковою програмою без захисту дисертації, може вступити до нього повторно. Якщо особа мала заборгованість за навчання, вона може повторно вступити до аспірантури Інституту лише за умови погашення відповідної заборгованості до моменту подачі документів.

Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням, може повторно вступити до Інституту для підготовки в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

Здобувачі, які були відраховані із Інституту до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, можуть бути поновлені на навчання в Інституті в межах ліцензованого обсягу.

V

ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

5.1. Особи, які професійно провадять наукову діяльність за основним місцем роботи в Інституті, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою. Підготовка таких осіб здійснюється за кошти Інституту в межах ліцензованого обсягу, передбаченого ліцензією на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» і триває чотири роки.

Рішення щодо виділення місць для підготовки здобувачів ступеня доктора філософії поза аспірантурою приймається вченою радою Інституту залежно від наявності виробничих потреб для проведення наукових досліджень.

5.2. Особи, які прикріплюються до Інституту для здобуття наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою, повинні мати освітній ступінь магістра зі спеціальності, передбаченої відповідним стандартом вищої освіти для третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти.

Якщо диплом особи, що є еквівалентним диплому магістра, виданий іноземним закладом вищої освіти, подання зазначеної заяви можливе після визнання її диплома відповідно до законодавства.

Для прикріплення особа подає заяву на ім'я директора Інституту про підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою.

5.8. Організацію прикріплення до Інституту здійснює інспектор з аспірантури.

5.9. Після зарахування Інститутом особи на підготовку з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії поза аспірантурою за рішенням Вченої ради Інституту призначається науковий керівник (два наукові керівники) з числа наукових працівників Інституту з науковим ступенем згідно з вимогами пункту 4.1. цього Положення. Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

5.10. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає виконання освітньо-наукової програми Інституту згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою та публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді.

5.11. У разі звільнення з роботи здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою Інститут вживає заходів до відрахування такої особи з

підготовки в ньому. Особа може продовжити підготовку поза аспірантурою в закладі, до якого вона прийнята на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за основним місцем роботи), із зарахуванням їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

Здобувач ступеня доктора філософії поза аспірантурою може бути відрахований і з інших підстав, перелік яких передбачено в пунктах 1.12 та 1.13 цього Положення.

5.12. Стан підготовки дисертації здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та атестація здобувача здійснюються відповідно до пунктів 4.10-4.11 цього Порядку.

5.13. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

VI

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК У ДОКТОРАНТУРІ

6.1. Докторантура з відповідної наукової спеціальності за галуззю науки відкривається за рішенням вченої ради Інституту, що затверджується наказом директора Інституту, за умови наявності трьох штатних працівників — докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій науковій спеціальності.

Наукова кваліфікація особи, що відповідає науковій спеціальності, з якої відкрито докторантуру, визначається за такими критеріями:

– наявність у особи:

а) документа про присудження ступеня доктора наук з відповідної галузі науки та/або наукової спеціальності або присвоєння вченого звання професора за відповідною кафедрою (науковою спеціальністю);

б) наукових публікацій з відповідної наукової спеціальності, серед яких не менше трьох публікацій за останні п'ять років, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus. До однієї публікації, проіндексованої у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, прирівнюється дві публікації за останні три роки у виданнях, що включені до категорії “Б” Переліку наукових фахових видань України, або одна одноосібна монографія (дві колективні монографії) з наявністю трьох рецензентів і рекомендацією вченої ради закладу, виданих за останні п'ять років;

– участь особи у:

а) підготовці наукових кадрів, що підтверджується виданим здобувачеві документом про присудження відповідного наукового ступеня;

б) атестації наукових кадрів як опонента (офіційного опонента) або члена відповідної спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради), або члена експертної ради з питань атестації наукових кадрів.

6.2. Прийом до докторантури Інституту здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261 та Правил прийому до докторантури Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, якими визначаються, зокрема, порядок, перелік і строки подання документів для вступу до закладу для підготовки в докторантурі.

Підготовка в докторантурі Інституту здійснюється за науковими спеціальностями за галузями науки відповідно до переліку, затвердженого

МОН України. Дисертація (наукова доповідь) повинна відповідати паспорту наукової спеціальності.

6.3. Для підготовки в докторантурі Інституту приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук), наукові досягнення, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації (наукової доповіді), та не менше половини наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді) від кількості, визначеної МОН, що відповідають вимогам, встановленим МОН, у наукових періодичних виданнях за відповідним напрямом досліджень.

6.4. Вступники до докторантури Інституту подають на ім'я директора документи згідно з Правилами прийому до докторантури Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України. Копії документів без пред'явлення оригіналів не приймаються.

6.5. Перелік документів, що подаються для вступу до Інституту з метою підготовки в докторантурі, повинен включати розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки наукових досягнень до захисту, та копії наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді). Якщо громадянин України здобув науковий ступінь в іноземному закладі вищої освіти, додатково подається копія свідоцтва про визнання документа про науковий ступінь.

6.6. Документи вступника передаються для розгляду до відповідного структурного підрозділу, який протягом місяця з дати реєстрації заяви розглядає подані вступником документи, заслуховує його наукову доповідь та за результатами обговорення визначає шляхом голосування можливість зарахування вступника до Інституту для підготовки в докторантурі та подає висновок на розгляд вченої ради Інституту. У разі позитивного висновку відповідний структурний підрозділ надає пропозицію щодо призначення наукового консультанта з числа наукових працівників – працівників

Інституту, науковий ступінь доктора наук та необхідну наукову кваліфікацію, яка підтверджується відповідно до пункту 6.1 цього Положення.

Якщо вступник є іноземцем, Інститут проводить процедуру визнання наукового ступеня, здобутого ним в його або іншій державі, протягом двох місяців після зарахування для підготовки в докторантурі.

6.7. Вчена рада Інституту на черговому засіданні розглядає висновки відповідного структурного підрозділу щодо кожного вступника, затверджує тему дисертації (наукової доповіді), приймає рішення про його зарахування для підготовки в докторантурі та призначає докторанту наукового консультанта.

На здійснення наукового консультування роботою над дисертацією одного докторанта науковому консультанту щороку відводиться навантаження у межах норм часу наукової роботи, встановлених Інститутом для наукових працівників у межах основного навантаження.

У разі потреби тема дисертації може бути уточнена та в новій редакції затверджена вченою радою Інституту після обговорення відповідним структурним підрозділом.

6.8. Підготовка в докторантурі передбачає завершення здобувачем власного оригінального наукового дослідження, узагальнення якого наводяться в дисертації (науковій доповіді) з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та оприлюднюються в наукових публікаціях відповідно до вимог, визначених МОН.

6.9. Докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст завдань, строки їх виконання та обсяг наукових робіт.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується докторантом з його науковим консультантом та затверджується вченою радою Інституту

протягом двох місяців з дня зарахування здобувача для підготовки в докторантурі.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання докторантом і використовується для оцінювання успішності та своєчасності виконання запланованої наукової роботи.

6.10. Підготовка в докторантурі за умови виконання індивідуального плану наукової роботи завершується наданням висновку наукового консультанта (структурного підрозділу).

Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестація докторанта спеціалізованою вченою радою з присудження наукового ступеня доктора наук здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

Особа, яка раніше проходила підготовку в докторантурі за державним (регіональним) замовленням, може повторно вступити до Інституту для підготовки в докторантурі за державним (регіональним) замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, відповідно до законодавства.

6.11. Щороку докторанти звітують на засіданні відповідного структурного підрозділу Інституту про виконання індивідуального плану роботи. За результатами роботи докторанта його науковий консультант затверджує звіт, що розглядається на засіданні вченої ради Інституту і на підставі якого приймається рішення про його подальше перебування в докторантурі.

6.12. Підстави для відрахування докторанта з Інституту та процедура відрахування передбачені в пунктах 1.12 та 1.13 цього Положення.

VII

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА НАУК ШЛЯХОМ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЇХ НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ ДО ЗАХИСТУ

7.1. Особа може здобувати науковий ступінь доктора наук шляхом самостійної підготовки своїх наукових досягнень до захисту. Така особа має право на творчу відпустку відповідно до законодавства з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною науковою спеціальністю.

У разі самостійної підготовки наукових досягнень до захисту науковий консультант не призначається.

7.2. Здобувач, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (наукової доповіді), повинен:

- мати ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук);
- представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень відповідно до паспорта наукової спеціальності з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;

- мати наукові публікації за темою дисертації (наукової доповіді), зокрема статті у наукових періодичних виданнях із напрямку, з якого підготовлено дисертацію (наукову доповідь), відповідно до вимог, визначених МОН.

7.3. Затвердження теми дисертації, отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації (наукової доповіді) та атестація здобувача, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, спеціалізованою вченою радою з присудження

наукового ступеня доктора наук здійснюються відповідно до законодавства, що регулює присудження наукового ступеня доктора наук.

Директор Інституту

Владислава БАТИРГАРЕЄВА

Проект Положення погоджено:

Заступник директора
з наукової роботи

Дарина ЄВТЄЄВА

Проект Положення вносить:

Інспектор з аспірантури

Аліна КАЛІНІНА